

## **A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!**

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szabó Éva ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Egri Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. június 2-án kelt 4.G.40.374/2009/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget, és külön felhívásra az államnak 377.400 (háromszázhetvenhétezer-négyszáz) forint jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### **I n d o k o l á s**

A ... utca .... szám alatti épületben az alperes járóbeteg szakellátási, valamint egyéb egészségügyi ellátást kívánt végezni. Az ingatlan 2007. október 28-i birtokbavételét

követően a peres felek szóban megállapodtak, hogy a felperes az alperes részére a létesítményben 2007. november hónaptól kezdve, folyamatosan takarítási és karbantartási munkákat végez, a takarítási munkák havi ellenértékét 2.450.000 forintban, a karbantartási és javítási munkák díjaként pedig havi 420.000 forintot kötöttek ki. Megállapodtak abban is, hogy a felperes a magánkórház üzembe helyezése előtt végzendő átalakítási munkákkal kapcsolatban bontási tevékenységet végez 549.600 forint ellenében. A felek szóbeli megállapodása alapján a felperes 2007. november és 2007. december hónapban elvégezte a fenti munkákat.

2007. december 1-jén a felek írásban közös nyilatkozatot tettek, melyben kölcsönösen és egybehangzóan kijelentették, hogy a felperes 2007. november 1-től 2007. november 31-ig tartó időszakban az épületben takarítást, karbantartást, valamint bontási munkákat végzett, rögzítve azok ellenértékét, megállapították, hogy a felperes összesen 2.849.585 forint és 570.015 forint ÁFA vállalkozói díjra jogosult. Az alperes a felperes teljesítését elismerve kijelentette, hogy a munkák ellenértékét nyolc napon belül kiegyenlíti.

A felek 2008. január 3-án írásban közös nyilatkozatot tettek, melyben a 2007. december 1-től 2007. december 31-ig tartó időszakra vonatkozó takarítási és karbantartási tevékenység elvégzését az alperes elismerte, összesen 2.391.585 forint és 570.015 forint ÁFA összegben.

A felek a fenti munkákra nézve 2008. január 30-án írásban is megkötötték a vállalkozási szerződéseket.

A felperes 2007. november 1-től 2007. december 1-ig tartó időszakban elvégzett munkák ellenértékéről kibocsátotta a számlákat, illetve az azokat helyesbítő számlákat, melyeket 2008. május 26-án, majd 2008. október 7-én a teljesítésigazolásokkal együtt az alperes részére megküldött. Az utóbbi küldemény szabályszerű kézbesítésére 2008. október 10-én került sor.

Az alperes a vállalkozói díjat nem teljesítette, s miután a felperes fizetési felszólításai nem vezettek eredményre, fizetési meghagyással kívánta érvényesíteni 6.289.000 forint vállalkozói díj és járulékai követelését. Az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 6.289.600 forint és ennek 2008. november 11-től járó kamatai, és a perköltség megfizetésére azzal, hogy a keresetben hivatkozott munkák elvégzését és az érvényesített vállalkozói díjat az alperes elismerte, így azt ennek alapján köteles megfizetni.

Az alperes a kereset elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a becsatolt számlák a számviteli jogszabályokban foglaltak megsértésével kerültek kiállításra, azok nem beazonosíthatóak, valós jogalapjuk nincs. A felperes által csatolt elismerő nyilatkozatokat érdemben nem vitatta, indítványozta, hogy a bíróság tanúként hallgassa meg a per tárgyává tett okiratokat aláíró korábbi alperesi ügyvezetőt, ...-t.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6.289.600 forintot és ennek 2008. december 2. napjától a

kifizetés napjáig járó, a rendelkező részben írt mértékű késedelmi kamatait, és 377.376 forint perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy a Magyar Államnak felhívásra fizessen meg 377.400 forint feljegyzett eljárási illetéket. Határozata indokolásában megállapította, hogy az iratok között elfekvő, 2007. december 1-jén és 2008. január 3-án kelt nyilatkozatok az alperes részéről tett tartozáselismerő nyilatkozatoknak minősülnek, ezért a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint az alperest terhelte a Ptk. 242. §-ának (1) bekezdése értelmében annak a ténynek a bizonyítása, hogy a tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Az alperes a fenti tények vonatkozásában a bíróság kioktatásai ellenére tényelőadást nem tett, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, s bizonyítékokat sem csatolt. Az a körülmény, hogy a felek a szerződésüket csak a munkák elvégzését követően foglalták írásba, valamint az, hogy az alperesi társaság ügyvezetése megváltozott és csak később kerültek a felperes által becsatolt iratok az alperes birtokába, a jogvita szempontjából nem relevánsak, és nem mentesítik az alperest a tartozáselismerő nyilatkozatok joghatása alól. Az a tény, hogy a felek 2008. január 31-én írásban is szerződéseket kötöttek egymással, a korábbi írásbeli megállapodásokba foglalt nyilatkozatokat - így az alperes tartozáselismerő nyilatkozatait - megerősítette (Ptk. 326. § (4) bekezdés), irrelevánsnak tartotta az elsőfokú bíróság a GK 66. számú állásfoglalásra figyelemmel az alperes előadását a számlák helyességére nézve. ... tanúkénti meghallgatását a Pp. 3. §-ának (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel azért mellőzte, mert az alperes a magánokiratok valódiságát nem vonta kétségbe, és a valódiság bizonyítását a bíróság sem tartotta szükségesnek. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a Ptk. 242. §-a, illetve a Ptk. 389. §-a alapján kötelezte az alperest a keresetben érvényesített vállalkozói díj megfizetésére, és a GK 66. számú állásfoglalásban foglaltakra tekintettel a fizetési meghagyás benyújtásának időpontját követő naptól kezdve a késedelmi kamat megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, a perköltségről a 78. §-ának (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezést terjesztett elő, amelyben elsődlegesen a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése, másodlagosan a (3) bekezdése alapján kérte annak hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett, és nem teljes körűen, csak részlegesen tárta fel a tényállást, amikor a Pp. 3. §-ának (4) bekezdésére hivatkozással mellőzte ... ügyvezető tanúkénti meghallgatására vonatkozó alperesi bizonyítási indítványt, annak ellenére, hogy ... volt az a személy, aki az alperes részéről kizárólagosan eljár, és akinek neve aláíróként szerepel a becsatolt dokumentumokon. Hivatkozott arra is; a felperes maga is indítványozta ... tanúkénti meghallgatását, indítványát azonban utóbb visszavonta - az alperes fellebbezési érvelése szerint - azt követően, hogy a bíróság a tárgyaláson a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése és a 7. §-ának (2) bekezdésében foglalt kötelezettségén túlterjeszkedve a jogi képviselővel eljáró feleket kioktatta a bizonyítási teher megfordulásáról. Sérelmezte, hogy a bíróság a felperes kérelmén túlterjeszkedve döntött a teljesítésigazolás tartozáselismerő nyilatkozatként történő minősítéséről - bár ez irányú kérelmet a felperes nem terjesztett elő -, így megsértette a Pp. 3. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezést is. Hivatkozott

továbbá arra is; az első fokú ítélet meghozatalát követően a birtokába került a ... utca .... szám alatt folyt építési-kivitelezési tevékenységről vezetett építési napló, melynek a fellebbezéshez mellékletként csatolt vonatkozó oldalai az alperes perbeli előadását támasztják alá.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges mértékben a tényállást feltárta, azt ítélezése alapjául elfogadta, és egyetértett annak jogi álláspontjával is. A fellebbezésben felhozottak nem alkalmasak sem a Pp. 252. §-ának (2) bekezdésében, sem a (3) bekezdésében írt rendelkezések alkalmazására.

A másodfokú bíróság nem osztotta az alperesnek azt a hivatkozását, amely szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Polgári perrendtartásnak a fellebbezésben felhívott alapelvi rendelkezéseit, az alperes ezen hivatkozásai megalapozatlanok.

A Pp. 3. §-ának (3) bekezdése előírja; a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A törvény idézett alapelvi szabálya a bizonyítási teherrel összefüggő, kötelező előzetes tájékoztatás körében nevesíti azokat a körülményeket, amelyekre a tájékoztatásnak ki kell terjednie, így a bíróság a feleket köteles előzetesen tájékoztatni a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, azaz meg kell neveznie a bizonyító felet, valamint ismertetnie kell a bizonyítás sikertelenségének következményeit.

Az iratokból megállapítható, az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében előírt előzetes tájékoztatási kötelezettségének tett eleget a 2009. június 2-án tartott tárgyaláson a 4.G.40.374/2009/5. számú jegyzőkönyvben foglalt kioktatással (5. oldal). A törvény korlátozó rendelkezést nem tartalmaz arra nézve, hogy az előzetes tájékoztatási kötelezettség a bíróságot nem csak a személyesen eljáró féllel szemben, hanem akkor is terheli, ha a félnek jogi képviselője van, ezért tévesen hivatkozott az alperes a Pp. 7. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezésekre.

A perben nem volt vitás, hogy a felperes az alperes ... által aláírt olyan nyilatkozatokat csatolt kereseti kérelme alátámasztásaként, amelyben az ügyvezető elismerte, hogy a felperes 2007. november 1-jétől 2007. december 31-ig tartó időszakban a perbeli munkákat az alperesi társaság javára elvégezte, elismerte továbbá az okiratokban meghatározott vállalkozói díjat, azaz elismerte az alperesi társaság tartozását. Erre tekintettel a csatolt okiratokat az elsőfokú bíróság - azok tartalma szerint - helyesen minősítette tartozás-elismerésnek, figyelemmel a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

Nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor ... volt ügyvezető tanúkénti meghallgatását mellőzte. A polgári perben a bizonyítási indítvány előterjesztésének joga és kötelezettsége a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a feleket illeti és terheli, a bizonyítás lefolytatása azonban a bíróság feladata. A Pp. 3. §-ának (4) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen.

Az alperes az első fokú eljárásban a védekezése szempontjából nem jelölt meg releváns tényeket, releváns bizonyítási eszközöket, azonban nem vitatta, hogy a felperes által becsatolt okiratok érvényesek, és kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy semmilyen alapja nincs vitatni azt sem, hogy a teljesítésigazolásokat ... ügyvezetőként írta alá (4.G.40.374/2009/5. számú jegyzőkönyv 6. oldal). Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, s nem sértette meg a Pp. 3. §-ának (4) bekezdésében írt szabályokat, amikor ... meghallgatását mint szükségtelent mellőzte.

Az alperes a fellebbezésében új bizonyítékként adta elő, hogy az első fokú ítélet meghozatalát követően került a birtokába a ... utca ... szám alatti épület kivitelezésével kapcsolatos építési napló.

A Pp. 235. §-ának (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására.

Az alperes által hivatkozott építési napló mint új bizonyíték - függetlenül annak értékelésétől - az alperes előtt gondos pervitel mellett ismert kellett, hogy legyen. Megállapítható; az alperesnek az első fokú ítélet berekesztését megelőző tárgyaláson ... tanúkénti meghallgatásán kívül más bizonyítási indítványa nem volt (5. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal), s a fellebbezésében semmivel nem valószínűsítette, hogy a hivatkozott építési napló az első fokú ítélet meghozatalát követően került a birtokába. Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése értelmében ezzel az új bizonyítékkal érdemben nem foglalkozhatott.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253 §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek megfizetni a másodfokú eljárásban felmerült költségét, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított, és az általános forgalmi adót is tartalmazó 50.000 forint ügyvédi munkadíjból áll, és köteles megfizetni az államnak az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 377.400 forint fellebbezési eljárási illetéket 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2009. december 8.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,  
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,  
bíró